

Tunc. 62.

1586

A Joachim Doringi in Di
uinam hostiam Christi Iesu
a iudeis Pataviensibus sub
ductam Carmen Inchoat

Hanc 6398

HH V 23 f

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVENSIS

Inc. 62

Ostia terreno p̄clara nūmismate chrisit
 Vendita / Judæi insidiosa malis.
 Dicetis. hoc nostro p̄aeclari victimalib⁹
 Carmine / phoeboeos da mihi charamodos.
 Dicam Christophori quo te manus improba nis⁹
 Pereulerit / genti vendideritq; male !
 Quis te cum manibus gens Sabbataria tetris
 Andeat O numen dedecorare pium.
 Enumerabo simul poenas quas improba soluit
 Turba / et per dignas quas subiere cruces:
 O p̄aeclara dei tuq; omnipotentis imago /
 Quod coelo summum laberis usq; bonum.
 Chara dei effigies / et inenarrabile sacrum/
 Hostia pacifici Dulcis amoris ades:
 Dicere res grandes elego cum pectine ferre
 Pierides / Mirrus cum pietate dolore est.
 Glebilis ad nostras faciet sambuca Camenæs/

Historiam fletus concomitare meam:
Haec ego quom calamo cepisse luditer auro /
Incipit a clara luce micare domus.
Respicio ac si forte deum vidisse putassem /
Consistit ante oculos virgo pudica meos.
Aurea vestis erat, duodenò stemma lapillo /
Dinanabat sanctam pallapudica deam.
Extimui numen, pauidoque stetere capilli,
Visu inconcessum preceq; stetisse meo.
Et dubito patris si sit de vertice nata!
Arma nec in dextra pallidis hastis fuit.
Non fuit hec soror ipsa iouis! non alma diana!
Nam lateri casto nulla pharetra fuit.
Portabat natum non magno pondere pulchrum /
Sed non expertem numinis atque dei.
Accedo propius diuinos visere uultus,
Illiis, ex clara fulgura fronte micant.

Obsupui / subitus pavor ora trementia torpet /
 Occido non mentis / nec racione potens.
 Illa fugat radios claro fulgoris ab ore /
 Vanescit nostro curaq; corde metus .
 Assurgo stupidus / resipisto mentis ab ictu /
 Cognoui sanctum numen adesse meum.
 Cognoui dominam pulchra cum prole beatam /
 Per negat haec nunq; verba rogantis opem .
 Vultum mirabar quem tristiem virgo gerebat /
 Signa pudiciciae / sum ratus esse miser :
 Non est haec facies miserum quae laeta precatus
 Suscipit / ad natum fertq; resertq; suum .
 Vidi sses moestiam quae se solatur amantes /
 Glesset / non lachrymis ora beatam adent .
 Percutit omne meum pectus timor alter ab illo .
 Quaero paucis causam / causa sit vlla vaie :
 Virgo per angelicas multu laudata ceteras /
 A. iij

Quae superum turmis gloria magna manes.

Inclita quae radys illustras etherae claris;

Salve de verbis virgo Maria meis:

Quid iunathumanas diuam te visere terras?

Hac tibi mortalis sede moratur homo.

Sedibus hinc nostris dini fugere relictis

Cum nato humanas cur petis ipsa vias?

¶ Illa per exigwas vulnorum demissa querelas

Effatur / caecum caetera murmur erant:

¶ De nihilo gentes iterum defertur ad atras

Victus / et indomitis venditur ipse viris.

Ecce alius Bauara venit Schariothis ab ora,

Inquinat in nati ianq; cruento manus.

Oberibus nostris alta haec sanctissima proles

Venditur indomitis / traditur atq; viris.

Effer / et in populum diuulgapectine / ceptum

Zocioachine tuum perfice dixit opus:

Vix ea sat a fuit / virgo vanescit in auras /
 Ne vatem dubium deserit ipsa suum.
 Haec ego iussa cano / Mandatisq; ex equo: almae
 Matri: / et in pelagus vela remitto mea:
C Urbs antiqua facet medijs confluctibus Iste
 Atq; Zleni / nomen cui rapit ille suum.
 Hanc Antenorides (patria discedere iussi)
 Construxere viri (si modo phama proba est)
 Phamam certa fides sequitur nam ibi labit vnda /
 Ludens ad patrias Ilia nigra domos.
 Noenia iussent patauina vocatier alta!
 Vibem conspicias / et monumenta virum
C Huic ille Antistes longo de sanguine claras
 Cui patrias artes virgo fugata dedit
 Odalricus erat / neceo pietate vel alma
 Justicia melior ullus in orbe fuit.
 Plectio o dignet uos quo dicam praesul honores!

Non facit ad laudes Barbytos illa tuas.

Castigas meritos male de dominoq; deoq;

Murmure pro tanto sit tibi terra leuis.

Judeum perdis / turpe est ignoroscere genti /

Imminet illa deo / christicoliq; dei.

Hinc ubi depauit nostro se sanguine / maius

Audet / et in dominum vertere dira manus :

Deus princeps mundum gemina qui lance miseras

Quid tibi cum verpis gentibus esse potest ?

Perde scelus teturum / sinuosis anguis ab vlnis /

Anostris mures aedibus esse procul:

Vabis in acclivis habitabant improba ripis

Agmina indeum / turba inimica dei !

Corripere virum non religione probatum !

Cui genus a Banaro rure fuisse ferunt.

Cristophoro nomen parvo iussere parentes /

Misterium infelix hoc quoq; nomen habet

121

Munera polliciti / quem non argentea vin
Corumpunt homines dona / venusq; deos.
Conveniunt pacto sacrum perferrier alnum !
Sed pacto iudea non fuit hoc probius.
Iur ad inuersos isti de fonte Boarmos
Apatauis / Sexti per spacium lapidis.
Illi Reginæ templum est insigne Mariae ,
Nocte intemperis hoc traditor ille petit.
Excipit insidij corpus venerabile christi /
Partibus octenis / maxima præda nimis.
Et fuit hic christi sacra bene tinctus in vnda /
Non tamen erubuit perpiolare deum .
Exuas spoliator habes de vindice præda /
De spolio victor munera pende deis .
Aethera qui clarū / qui terras / aequora / phoebū /
Lucentem phoebes condidit atq; globum ,
Qui te collapsum misera de matre redemit /

Christifer hunc prauis vendere fers populis !
Ecce carnis patulis instar cum rectibus ardens
Corripuit quidam / nec tetigisse pudet .
Supponit tandem mundam de syndone taclam
Iudeus / dignum nouith honore sacrum .
Deposit precium mercator sanguinis ater
Insontis / precium perferat ipse suum .
Proh scelus infandum terdeno venditur asse /
En iterum sumum / cunctipotensq; bonum
Aureus (indignum) est nūmuis porrectus ab illo
Hanc mercem precio non emis hercles suo :
Retulit ad patres / quae sit sentencia poscens
A quo cunctq; rogat / vota legitq; patrum :
C Pars in secretos curant coelare penates
Christicolas furtum delituisse volunt .
Pars (ipsis quorum melior sententia visa est)
Surca inter fratres participanda suos .

142

Atq[ue] in diversi regiones ferier orbis .

Consilium laudant / cum pedibusq[ue] probant

¶ Mittuntur binae firmā ad Carthaginis vibē
Perticulae . binas praga rebellis habet .

Corpo[rum] de domini tenet alta iuuania binas ,
Gens ubi Judeum carpit iniqua diem .

Kelli quis Enī ad vix execrabilis ara

Excipit / et ni habeat / forte iacetur humi

¶ Interēz innantis quidam de gente neglecta
Mucrone exerto persigit ipse sacrum .

Sanguineas (En vera cano) de corpore guttas
Vidisses / guttas deq[ue] fluisse deo ,

¶ scelus / o granus delicto conscientia
Peccati qd̄ sis conscientia turba ducim ,

Perdite neglectas iusta est sentencia gentes ,
Perdite indeos ulcio nostra proba est .

Obsurpuit pauidus tanto de criminis tortor ,

Cognovit Iesum numen habere sacrum!
Carnifex videas munus fecisse cruentum/
Ut batti saxum constitit ipse pauens.
Extimere omnes / nouanam miracula verpi
Conspiciunt Ieso numine / certa vident.
C De sancto varij succrescunt iridis orbis!
Pulchrior in medio misis imago puer.
Ne dicas tantum te Sabbatharie panem
Transfuisse tua valde nefande manus:
Cedit de ferro diuinum hoc numen acuto
Ordea nec viro siccata cruento madent.
Testantur parvij sed adhuc vestigia sari/
Durior ipse lapis nouit adesse deum.
Condoluit domino / Res est durissima saxum
Atramen hoc tete molluis hercle fuit.
C Summe Iesu / magni vera et sapientia patris
Alta pro nobis poena ferenda fuit

Vonne semel passus / preciosi sanguine fontis

Ergo. **A**bluis humanum morte carere genus ?

C Interea timidi currunt ex ampliter aede !

Efficiunt paucos criminata nota reos.

Secunda distinctio de sacro- sancti sacramenti extinctione

Altera lux aderat nec adhuc faciata quievit ,

Hostia quid possit / turba pericula facit .

Conueniunt cuncti : **T**um sacra surgit in aede

Unus / et ad socios talia verba facit !

C Nescitis longo inde de sanguine nati

In nos perpetuam cristicolum inuidiam ?

Cur sumus Bauara pulsi nescitis ab ora ?

Altqz tridentine vos latuere cruces ?

Tentamus nostram quid tandem in pane salutem ?

Non hinc victrici praeda ferenda manu est .

b i

Nos vero miseri longis extamus ab annis
Serui / et cristicolis infima praeda sumus.
Causa leuis socij dabitur / nos nos trahunt carpentes /
Tunc utinam exilium perpetiamur / ait.
Condite luctificum nobis succondite panes /
Istum / perpetuo nene sit excidio
Si vos non moneat vox illa fidelis amici .
Pergite / sed tandem hec exitus acta probat !
¶ Haec ubi dicta tenent / suriunt cœu seditione
Exporta / populus barbarus acre surit.
At tandem vasa capta est sentencia partis !
Hostia perdatur sic statuere viri .
¶ Queris item furti causam ? miracula visant /
Iustior an sua sit / christiculæ in me fides
¶ Scessu in coeco fornax antiqua manebat
Excipiat panem haec / sic statuere viri .
Incensa mandant sanctus fornace camino /

Vulcānum in rāpidūm deīciuntq; deūm
 Aetherā qui clārūz / qui terrās / aeq;ra / phoebū /
 Lucentēm phoebez cōdidiit atq; globūm:
C Vnic̄ subeāt Musae subeāt q; phoeb; Apollo !
 Et subeāt nostris crassā Minerua chois !
 Libaq; sacratus pro me ferat alma sacerdos /
 Ut referam dignis vīsa stupenda modis.
C Vix incandentes diuinum venerat ignis
 Corpus / et inuentos vertitur aura truces .
 Terribili spirant sonitu cum murmure montis /
 Complentur diris tum loca tota notis .
 Vidisti caelo nimbos recutice sereno ,
 Altera cinxerunt nubila nigra polos .
 Altera crux erat hec domini regisq; potentis ,
 Alternis miris ipsa videnda fuit .
C Extimere omnes / noua nam miracula verpi
 Conspiciunt / laeso numine certa vident .

Prae petib⁹ pertinis geminae ex fontace columbae
Concessum volucres aera praesio volant.
Atq; super medio visi consistere furno,
Angelici testes concinuere duo:
Insurgit sevus celsis ex montibus austor
Atq; iterum tetras verrit ad usq; domos:
Confundit subito furibundos acolicus grec,
Corda pauc⁹ penetrat / semianimesq; cadunt:
Dic Erato senas que tellus / equora vel. que,
Corpore de domini particulæ habeant?
Sive rapax haeros calido vulcanius igne
Abstulerit sacrum / quo vel in orbe latet?
Pegasis ante meos apparet amabilis orsus!
Talia quaereti verba rogata facit.
C Qui tua sollicitant iuuenilia plectra timores,
Debebant reges sollicitare tuos.

Hoc facerent / probitas si sit pudor inclitus illis /
 Religio / vel quae est optima cana fides .
 Horrida terribili tremitat germania bello /
 Cansalatet ! vestri sunt bona turba duces .
 Alter in alterius descendit adulter amores /
 Munera peccato nobiliora placent .
 Vertitur in miserios haec illa libido ducum , Sed
 Non aequam diues fert miserq; crucem .
C Hec ubi dicta dedit . subitis illa evolat alis /
 Nec bene respondent verba rogata datis .
 Ergo ego mortalis nulli manifesto negata ,
 Ipsi de verpis quaerite surta malis
 Carpite mortales dominum de carcere caeco /
 Ingrati ne vos arguat ipse malo
 Cur patimur duros tanto de tempore casus ?
 Deg malis nullus finis adusq; venit .
 Austria terribili tremithorrida terra tumultu ,

Alpibus in nivis pax quoq; nulla viget.

Inuersos querimur chara de sorte Bohemos.

Sit querimur nobis pax inimica diu.

Praelia sit Navors miserum partitus in orbem.

Et belli tantum maxima porta patet.

Hic querimur Turchas nostros duxisse parentes

Captos / et misere tristia ferre inga

Causa latet ! domino nulla est reuerencia summo,

Quippe creator em negligimusq; deum.

¶ At mihi ne Scythicus visetur criminis pontus

Alterius / tunc sic tacuisse mihi.

Tertia dil. de Christophori et Iudeorum extincione

Tempus erat gelidas quo nix insoluitur vndas /

Arboribus virides quo rediere come /

Quo magnae violis florescunt arua parentis /

Vere novo Utensis primus in orbe satus .

Traditor ille dei generosae nescius umbras

Nescius immensi numinis atq; dei .

En iterum sanctam spoliatum venerat aedem

Christifer / unde meum traxerat ante sacrum

Agreditur clausum prima sub nocte sacellum /

Et sanctam oppugnat / vi reseratq; dominum :

C Forte sub offensas anus huc annosa vacillat ,

Sine roget dominum / seu pia fundet aquas /

Ut mos esti vetulis benedictum spargere flumen !

Audit / et inmanem detegit ipsa virum .

Rauca voce virum furti cum prodit anili ,

Clamat io. noctuum pellite sacrilegum .

Pellite mortales diuinias qui violat res ,

Subueniant aedi nunc pia taela sacrae .

C Concurrunt subito cuncti de fonte pagani

De villa cuncti conueniuntq; viri

Concurrunt velut omne pecus / grinnire suem si
Audiat / et senit porca iuuare suem .
Eripiunt furem sacraq; ex aede nefandum !
Laedenti tutus non locus ille fuit.
Mandatur celsae patavine furcifer arcis /
Quae seruat captum compede firma vitum
¶ Sive ita fatales divae iussere sorores
Vendita Judeis farta fatetur homo .
Sive dei fueras haec magni summa voluntas ,
Vendita Judeis farta fatetur homo .
¶ Hoc grauiter praesul tulit Odalicus / iniquum
Duci captiuum vulgus et omne iubet :
¶ Tempus erat noctis primae quo cuncta quiescant
Quae mare / quae terras aethera quaeque colunt
Miles in aduersam nos ferunt impete gentem ,
Expugnat putridas dura per arma domos .
Eripiuntur ego (in sim est) iuuenesque senesque

111

Cū male quaesito pauperis acre suo .
Auctores sceleris / tetur sub nocte senatum
Turris bisquinos excipit alta viros .
Cospirant subito / neū tortus pandere panem
Detegeret ne aliquis / se eligat ante mortem .
Quaestio de sacro p verpos du citur empto !
Nesciat ac factum perditā turba negat .
Quod nec chōda quidem nec centum pōderā sari
Efficiunt / nec quod fictilis olla potest ,
Hoc cutis incocte secretum calceus urget
Vnus / et inmanes detegit ipse reas
Calceus infando cogit secreta fateri
Et male cōmissum pandere crimen idem .
Publica concordiqz fatentur crimina voce ,
Quae mea carminibus nūsa loquuta fuit .
Hinc mea principium sum p̄fissent carmina rectū
Sed res p̄incipio non fuit apta meo

Quatuor ex denis sacra tinguntur in vnda,

Quae bene dignata est credere turbas eius.

Truncantur gladio seni tortoris acuto!

Ad superos rediit spiritus unde venit:

Plectuntur gladio iuvat indulgencia iuris

Differat ut penis ille vel ille suis.

Et subito adducto tranarunt flumina nauta

Lurida / non tardat noxia lota viros.

Quatuor eliseos dignati visere campos.

Caeruleas migrat caetera turba domos.

Hos et indiciis poena severius viget /

Forcipe fixiore dilaniare iubens.

Et qui deiecit venerandum corpus in ignis /

Forpice cadenti dilacerare iubet.

Et demum cuncti flammæ mandat edaci ;

Igneos dannatos sumat ut una pyra :

Sacrilego nostra de cosuetudine tetra

Extruitur lignis igneus arte rogus
Agnovit crimen doluit laesisse parētem /
Et male Judeis asse dedisse deum.
Porigit oblitos ad flammam christifer artus
Carnifici , ut videoas poenitusse reum .
Tortou diro (tanta est pacientia) membra
Corpore de proprio dilanianda dedit:
Ast ubi iudeum gens qm̄ foedissima . christus
Perdidit / huc aedes constituisse iurat.
Incremeāt claudi mirātur lumina caeci /
Atq; solent voti ferre petita sui :
Hostia primicias vivax de carmine nostras
Accipe / nec vatem desere charatum.
Gloria celesti domino / regiq; satodq;
Flamine qui regnat cum deitate part

Bibl. Jag.

1. ff. constat

